

Med livet på lån

Det eneste som er sikkert når vi mennesker blir født, er at vi skal forlate denne tilværelsen før eller senere. Heldigvis vet vi ikke når klokka slår for den enkelte av oss, men tida innhenter alle. Uten at jeg skal blir for filosofisk, handler livet om å unytte de dagene som passerer, dager som forsvinner raskere og raskere etter hvert som vi blir eldre. Livet er faktisk ikke noe mer enn dette. Det er ingen som heller lever livet for oss. Vi må skape det selv, og i den forbindelse har jeg vært så heldig å få en aldri så liten prat med Jon Sveindal. Han gir oss under et lite innblikk i hvordan han klarer å skape *sine* dager.

Jon er en dyktig journalist og har blitt hedret for det arbeidet blant annet med Ranik Halles pris. Nå sitter han på andre siden av bordet og skal oppleve å være intervjuobjekt selv. Takler han det?

Hei, Jon og takk for at du setter av tid til meg. Du er en markant skikkelse i norsk bridge og det var mange av oss som ble triste da vi fikk høre at du var alvorlig syk. Faktisk så alvorlig at det som skulle være en lang og fin pensjonisttid, sannsynlig blir kortere enn du helt sikkert hadde sett for deg. Jeg går rett på sak og spør : "Hvordan har du det i dag?"

Jeg har det bra, Snorre! Men alt er relativt fordi det er tøft å få vite at de fleste som får min diagnose er døde innen et år. Man hadde i utgangspunktet et håp om at svulsten ikke hadde festet seg og kunne fjernes operativt, men operasjonen avdekket at det var umulig.

Så behandlingen jeg får er utelukkende livsforlengende, siden det ennå ikke fins noen medisin som tar rotta på bukspyttkjertelkreft. I skrivende stund er jeg snart ferdig med den tiende av i alt tolv cellegiftkurer, og skal i gang med den (foreløpig) nest siste kuren i morgen. Så blir det en pause før jeg kan si at «det går strålende».

Ved siste CT-undersøkelse kunne man ane en reduksjon av svulsten, så planen er å fortsette behandlingen med stråling. Men ikke før Bergen Storturning, en turnering jeg gleder meg til å spille. Etter strålingen vil tiden (og røntgenbilder) vise hvor lang tid jeg får før jeg må løs på nye kurer. Jeg vet jeg har mange gode dager foran meg, og gleder meg over det!

Jeg kan ikke annet enn å beundre et slikt livsmot. Kanskje noe å ta inn over oss noen og en hver? Det er ingen voksne mennesker i dag som lever uten å bli berørt av kreft på en eller annen måte. En av tre får sykdommen selv, mens alle kjenner noen som blir rammet. De fleste har nære familiemedlemmer som blir syke. Det er ingen som vet hvordan en selv reagerer, men da jeg snakka med deg på telefonen i dag, Jon, så virka du livsglad som bare det. Det er

sikkert en haug av følelser som inntar en, men klarer du å si noe om hva sykdommen har gjort med deg og samtidig noe om hvordan du takler den?

Jeg trodde jeg ville få en sorgreaksjon etter å ha fått dødsdommen. Det fikk jeg ikke. Underlig nok. Jeg så ingen grunn til å begrave meg i selvmedlidenhet. I stedet var jeg enig med meg selv om at jeg har hatt et rikt og godt liv! Og vi skal alle dø en gang. Som ikketroende har jeg ingen problemer med å akseptere at mitt liv blir noe kortere enn gjennomsnittet. Så jeg er ikke redd for å dø, selv om jeg vil gjøre så godt jeg kan for å øke livslengden.

Jeg er heldig som har gode hjelpere. Min eldste datter (med mann) og min ekskone (med mann) vet ikke hva godt de kan gjøre for meg. Det er jeg svært takknemlig for. Og Kirsten «Kitta» Rita Arnesen er en stor hjelp. Hun har vært kreftsyk mer eller mindre kontinuerlig siden 1985, med tre alvorlige kreftdiagnoser. Nå har hun nettopp blitt friskmeldt fra en fjerde krefttype, hudkreft. Det er ikke minst hennes enestående og fremgangsrike kamp som gjør meg optimistisk med hensyn til min egen livslengde.

Jeg vil nok aldri bli helbredet, men satser på å bli blant dem som klarer fem år. Så tar vi det derfra☺! I høst sørget Kirsten for å dra meg med til årets Cavendish i Monte Carlo, etter at jeg hadde fått en ukes «fri» fra behandling. Det var fantastisk å treffe igjen gode kompisser, og nyte froskelår og sniler

sammen med god vin, Kirsten og andre venner.

Kirsten Rita Arnesen har vært en god støtte

Bivirkninger er det uforutsette i behandlingsfasen. Jeg har fått et par komplikasjoner som har forårsaket ukelange sykehusopphold, og mye gjøres for å unngå at følgene skal bli for alvorlige. Det er medisinen jeg tar i forbindelse med cellegiften som forårsaker problemene, så jeg har blitt nødt til å svelge sprøytefobien min (fra folkeskolen, hvor vi fikk en SVÆR difterisprøyte presset ned gjennom hele skulderen (muligens noe overdrevet!)), for å kunne injisere insulin.

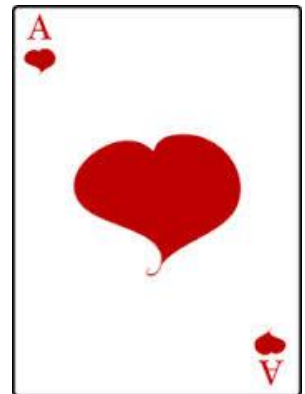
Jeg forsøker (og synes jeg lykkes veldig godt) med å holde humøret oppe. Det betyr at jeg bevisst holder meg unna situasjoner som kan føre til negative opplevelser. Jeg har kommet frem til at en slik skjerming er riktig for meg, og mine nærmeste støtter meg på alt.

Jon har etter hvert skaffet seg et nettverk av sterke utenlandske spillere. Her sammen Mustafa Cem Toka på Bali

Jeg forstår at du ikke er religiøs, men gitt av det finnes noe etter dette livet. Tror du at du kan spille bridge der? :-) og hvis du har fått denne hånda EKDKnxx,KDKnxxxx,-,- og motstanderen til høyre åpner med 5kl. Der du har havnet, har makker hjerteresset?

Bridge er et fantastisk spill for oss jordboere. Jeg tror jeg skjønner meningen bak spørsmålet, og tror vel at jeg stort sett har skikket meg til godkjent. Ja, jeg tror det er godt nok til å fortjene hjerter ess hos makker.

Dette ble mye sykdom, så jeg spoler tida godt bakover. Fortell litt om oppveksten din og hva husker du fra barndom og ungdomstid?

Jeg er født i Moss der min far var tannlege (og konkurranseskytter). Jeg var med pappa på skytetrening og konkurranser, og har i dag plugges i ørene. For å høre bedre☺.

Jeg var et ganske aktivt barn tror jeg. Gjennom makrellfiske i otta med bambustang og blanke kroker på brygga, traff jeg venner som jeg senere skulle møte ved bridgebordet. Ellers var jeg involvert i friidrett, speider'n, fotball,

håndball, bryting, noe dans og mange år med korsang. Kan ikke huske å ha hatt fritidproblemer!

I realskolen og gymnaset (måtte til Fredrikstad for å gå på økonomisk gymnas) var organisert ungdomspolitikkk med lederverv det som fylte fritiden.

Vi spilte mye kort hjemme, mine foreldre, min bror, mine to søstre og jeg. Men når min far foreslo å lære meg/oss bridge, gikk jeg fra bordet. Han var i beste fall en dårlig læremester.

Jeg mener å vite at du har vært pedagog i ditt yrkesaktive liv. Stemmer det?

Ja, med behovsprøvde lån var jeg som student avhengig av egne midler for å leve, siden jeg ikke ville nedlate meg til å be om hjelp hjemme. I løpet av mitt andre år i Bergen fikk jeg de første undervisningstimene på Butikkfagskolen. Men timene var få, og året etter fikk jeg et skapelig antall timer på Anton Johannesens vgs. Jeg trivdes utmerket bak kateteret, faktisk så godt at jeg etter hvert droppet NHH og tok lærerutdannelse ved siden av jobben.

Jeg ser med glede tilbake på om lag 40 fantastiske år bak kateteret. Flotte elever og kolleger blir savnet, og jeg må innrømme at det gjorde vondt da eføyen på gamle ærverdige Bergen Handelsgymnas ble fjernet og institusjonen ble lagt ned som videregående skole før dette skoleåret, selv om det nå er noen år siden jeg ga meg som lærer.

Når begynte du å spille bridge og husker du hva det var med spillet som gjorde at du ble fascinert?

Bridge lærte jeg først da jeg begynte på Handelshøyskolen, og det var Kåre Ivar Wang som sto for opplæringen. Han var en av mange økonomistudentene som spedde på finansene med timelærervirksomhet, og det var han som presenterte meg for inspektøren ved Anton Johannesen en sommerdag i Byparken. Ny jobb! Ansettelsesprosedyrene var noe mindre omstendelige den gangen☺.

Jeg ble fasinert av de intellektuelle utfordringene, og at det for eksempel var konkrete facitsvar på hvordan man skulle gå frem for å få et visst antall stikk i en farge. Meldeteknikk og konkurranseaspektet betydde også mye. Rolf «Tri Grand» Jonassen og Harald Bastiansen var blant mine første gode makkere, og sistnevnte og jeg var oppfinnerne av Jobast Blackwood (4 ess og 2 aktuelle konger) samt en syvtydig ruteråpning. Min første bridgebok jeg leste var «The Acol system Today» av Terence Reese og Albert Dormer.

FV: Arne Thomassen, Per Breck, Reidar Lien, Jon Sveindal og Tor Bakke

Bergen Akademiske Bridgeklubb ble til virkelighet hovedsakelig etter initiativ fra økonomistudenter, og forsynte Bergen Bridgekrets med spillere til alle mulige (og umulige) kretskamper, interkretskamper, firkamper, trekamper og gudene vet hva. Det manglet ikke utfordringer for ambisiøse spillere på 70-tallet da BAK virkelig ble en maktfaktor i det bergenske bridgemiljøet. Jeg minnes gleden over å rykke opp internt i klubben, en klubb som så vidt jeg husker på det meste hadde tre lukkede puljer pluss en åpen.

Selv om det langt fra var min første seier, var det stort å vinne Bridgekruset i 1971 med Jacob Madsen. Vi spilte Presisjon, men det var før vi fikk noen bok om systemet. Systemkunnskapen ble hentet fra en beskjeden systemoppsummerende pamflett.

Jeg kikket på den nasjonale MP-statistikken og der ligger du i dag på 8.plass. Det betyr at du har vunnet en mengde turneringer, både på krets og nasjonalt nivå. I tillegg vet jeg at du har tallrike opptreden på landslaget. Hvilke minner står sterkest igjen?

Før jeg giftet meg og fikk familiære oppgaver, spilte jeg mye. Og vant mye. Landslaget var et naturlig mål, og i 1980 debuterte Tor Bakke og jeg i Nordisk sammen med Tor Helness og Leif Erik Stabell. Vi var helt overlegne, og splittet opp i siste kamp, så alle fikk spilt med alle. Det gjorde ingen forskjell på resultatet. Men det store høydepunktet var selvsagt finalespill i Bermuda Bowl i Chile i 1993. Og revansjeoppgjøret året etter i Nederland – som vi vant klart.

Helness, Tor	Klepp BK	6768.61
Helgemo, Geir	Klepp BK	6147.19
Nordby, Harald	TopBridge BC	4964.44
Grøtheim, Glenn	Heimdal BK	4086.88
Bakke, Tor	BAK	3849.27
Aa, Terje	Heimdal BK	3796.40
Høyland, Sam Inge	Bergen Akademiske BK	3674.71
Sveindal, Jon	Bergen Akademiske BK	3655.20
Lerfald, Øystein	Inderøy BK	3423.60
Sælensminde, Erik	Klepp BK	3412.69

Etter at jeg fikk familie ble det mer eller mindre slutt på all reisingen, unntatt til divisjonsspilling og NM for klubb lag.

Jeg har dårlig hukommelse, noe som har vært en av mine *beste* egenskaper som bridgespiller. Jeg er flink til å glemme dårlige spill! Dessverre er også mange gode spill og hendelser gått i glemmeboken, men ett husker jeg særdeles godt. Arild og jeg spilte mot Chemla (det må ha vært EM i 93), og Arild var i en majorutgang som var helt død. «Sigaren» satt imidlertid og tygget på sin sigarstump, og inne greide han å vri det eneste kortet som utsatte ham for en selvmordsskvis! Arild vant kontrakten!

Men det var gøy å se at «LeCigar» fremdeles kunne føre kortene i høstens Cavendish!

Du har hatt mange makkerer i årenes løp vet jeg. Kan du si noe om noen av dem og hva er det som gjør at to spillere finner tonen sammen?

Jeg tror mye handler om en slags kjemi. Det å være på bølgelengde bridgemessig, meldeteknisk så vel som i motspill. Jeg hatt to makkerer over lengre tid, makkerer som jeg har gjort det bra med: Tor Bakke og Arild Rasmussen. Vi har hatt lett for å forstå hverandre ved bordet, ikke minst siden vi på mange måter har samme bridgekulturelle bakgrunn. For jammen er det kulturforskjeller! Sett deg ned med en dansk eller svensk ekspert, og du vil fort møte motspill- og meldeprinsipper som er deg totalt fremmede! I tillegg var og er både Tor og Arild førsteklasse spillere og flinke til å vurdere kinkige situasjoner. Det måtte gi resultater!

Etter EM i 99 (og ny bronse) fant jeg ut at spenningsnivået mellom Arild og meg ved bordet

Arild Rasmussen - BAK 1

var i høyeste laget, og meldte meg av. Og etter det har jeg egentlig ikke hatt noen makker, men spilt litt med forskjellige. Motivasjonen for å spille (god) bridge har alltid vært der, og var medvirkende til at jeg begynte å reise til Nationals i USA, hvor jeg virkelig har følt meg hjemme. Og blitt møtt med en respekt som jeg nok har savnet her hjemme.

Jeg forlater bridgeverden igjen og blir privat. Det er kanskje ikke alle som vet at du har et barn med Downs syndrom. Hvordan har det påvirket livet ditt og hvordan ser du på at du har et barn som alltid vil være mer avhengig av deg enn andre friske barn er av sine foreldre?

Jeg var heldig som hadde en forståelsesfull rektor på BHG, som ga meg redusert leseplikt og tok hensyn til meg ved oppsetting av timeplaner. Dermed ble jeg i stand til å være mer hjemme, og kunne bidra i forhold til min yngste datter.

Hun er født med hull i hjertet, som måtte opereres, så det ble mange visitter til leger, sykehus og diverse. Hun har alltid vært en solstråle, men mangler evnen til å kommunisere verbalt. Mangel på talepedagoger har hindret henne i å få adekvat behandling, og 22 år gammel lider hun ennå av manglende uttrykksevne.

Dessverre lider hun også under min beslutning om å være meg selv nok, spesielt siden hun ikke har vært frisk det siste året. Min eks har stått på og fått ordnet opp slik at hun nå er utredet, får medisin, og har begynt å bli seg selv igjen. Hun bor i egen leilighet, som også fem andre jenter gjør i et bofellesskap. Med konstante 200 på venteliste for bolig for utviklingshemmede i Bergen, kom noen foreldre sammen og bestilte leiligheter i et prosjekt for noen år siden. Det har gitt jentene en sikker bofremtid, noe vi foreldre er veldig glade for.

Samfunnet stiller opp, men byråkratiet kan være en kilde til irritasjon. Og det hender man får en sterk følelse av at ressursvake barn trenger ressurssterke foreldre for at deres behov skal bli hørt.

Avslutningsvis litt tilbake til sykdommen din. Hvordan ser du for deg tida framover? Jeg vet at behandlingen er veldig tøff, men klarer du å glede deg over livet likevel? Teller du dager eller lever du livet så normalt som mulig?

Jeg lever så normalt som mulig, og gleder meg over livet. Noe av det vanskeligste var å si opp jobben som bridgejournalist i Aftenposten. En trivselsjobb! Men bivirkninger og uventede sykehusopphold truet evnen til å kunne levere min daglige spalte, så jeg syntes det var fair overfor avisen å si opp. Men jeg syntes det var skuffende at avisen ikke hadde benyttet min 3 måneders oppsigelse til å sikre en etterfølger. Men i min nye pensjonisttilværelse håper jeg å kunne spille bridge noen år til, og vil vel ikke gi meg helt som kommentator på BBO heller.

Akkurat nå ser jeg frem til at 6 måneder med cellegift snart er over, og gleder meg til over en måneds fri deretter.

Helt til slutt ønsker jeg å rette en stor takk det norske helsepersonalet. De gjør en glimrende jobb og dessverre er det ofte kun kjeft de får. Jeg har i alle fall ikke ord for den måten jeg har blitt møtt på.

Tusen, tusen takk, Jon Sveindal, for varme og kloke ord. Jeg kunne ha lyst til å kommentere både det ene og det andre, men denne gangen skal dine ord få lyse uten noe haleheng. Lykke til med tida framover og vi er mange som tenker på deg. Måtte vi få møte deg i mange bridgeturneringer enda.

Jon har mange sterke plasseringer også de siste årene. Her sammen med Johnny Hansen etter Storturneringa i 2012